

IV. Розсекречування документів Національного архівного фонду

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 05.07.2010 № 1118-дск та наказу Держкомархіву від 09.07.2010 № 6/дск «Про перегляд грифів секретності МНІ та приведення їх у відповідність до вимог законодавства України» держархівами продовжується робота щодо перегляду грифів секретності матеріальних носіїв інформації (далі МНІ) колишнього СРСР. У 2010 році ця робота проводилася досить активно, про що свідчить порівняльний аналіз. Так, показник таємних справ стосовно загальної кількості справ у 2008 році становив 0,44-0,45 % (176134 справи), у 2009 році - 0,31 % (130890 справ), у 2010 році – 0,24 % (108448 справ). За станом на 01.01. 2011 року загальна кількість секретних справ, що знаходяться на державному зберіганні в архівних установах України становить 108448 справ, з яких засекречені до 1992 року – 102666 справ, засекречені після 1992 року – 5782 справи (таблиця 1). Щоквартально держархіви звітують перед Держкомархівом про стан справ з перегляду грифів секретності МНІ, а Держкомархів, у свою чергу, щоквартально подає узагальнений аналіз зазначеної роботи до Служби безпеки України. Співробітниками державних архівних установ України за 2010 рік було проведено 163 засідання експертних комісій з перегляду грифів секретності матеріальних носіїв інформації. Відповідно до звітних даних у 2010 році держархівами було переглянуто – 22962 справи (181172 документів), з них скасовано гриф секретності – 16661 справам (110197 документам), знижено гриф секретності – 2864 справам (34089 документам).

Завершено роботу з перегляду грифів секретності МНІ колишнього СРСР та приведення їх у відповідність до вимог законодавства держархівами Миколаївської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Херсонської, Хмельницької областей та держархівом міста Севастополь.

Окремо необхідно зазначити, що у 2010 році завершено роботу з розсекречення справ про табори і поховання німецьких військовополонених та інтернованих у роки Другої світової війни, а також про місця поховання померлих у таборах, які знаходяться на державному зберіганні в ЦДАВО України. Разом з Міністерством внутрішніх справ України та іншими зацікавленими органами вирішено питання щодо можливості оприлюднення відомостей, що містяться в матеріалах архівних справ про долю німецьких військовополонених та інтернованих у роки Другої світової війни.

У 2010 році найактивніше проводили роботу з перегляду грифів секретності МНІ ЦДАВО України, ЦДНТА України, держархіви Дніпропетровської, Івано-Франківської, Рівненської, Харківської, Херсонської, Чернігівської областей.

ВІДОМОСТІ
про кількість секретних справ, що знаходяться на
державному зберіганні в державних архівах за станом на 01.01.2011

№ з/п	Найменування держархіву	Кількість секретних МНСІ (справ)	% співвідношення секретних справ до загальної кількості справ	Кількість МНСІ (справ), які засекречено до 1992 року	Кількість МНСІ (справ), які засекречено після 1992 року
1.	ЦДАВО	50108	2,39	49861	247
2.	ЦДНТА	1250	0,074	835	415
3.	ЦДАМЛМ	710	0,24	563	147
4.	АР Крим	54	0,004	19	35
5.	Вінницька	2427	0,16	2361	66
6.	Волинська	253	0,02	250	3
7.	Дніпропетровська	5831	0,34	5608	223
8.	Донецька	963	0,05	853	110
9.	Житомирська	1732	0,12	1700	32
10.	Закарпатська	2411	0,01	2411	-
11.	Запорізька	12556	0,63	12359	197
12.	Івано-Франківська	1581	0,2	1400	181
13.	Київська	651	0,027	651	-
14.	Кіровоградська	622	0,04	622	-
15.	Луганська	322	0,02	237	85
16.	Львівська	3020	0,12	2980	40
17.	Миколаївська	319	0,02	287	32
18.	Одеська	97	0,000047	-	97
19.	Полтавська	63	0,005	-	63
20.	Рівненська	7007	0,65	6724	283
21.	Сумська	139	0,01	-	139
22.	Тернопільська	23	0,00003	-	23
23.	Харківська	4317	0,18	4317	-
24.	Херсонська	122	0,015	122	-
25.	Хмельницька	218	0,02	-	218
26.	Черкаська	238	0,02	213	25
27.	Чернівецька	75	0,004	-	75
28.	Чернігівська	5089	0,3	4983	106
29.	м. Київ	3310	0,33	3310	-
30.	м. Севастополь	2940	1,3	-	2940
Всього		108448	7,3	102666	5782
Середній %			0,24		

ВІДОМОСТІ
про роботу щодо перегляду грифів секретності
матеріальних носіїв інформації за 2010 рік

№ з/п	Найменування держархіву	Переглянуто секретних справ	Переглянуто секретних документів	Засідань ЕК	Скасовано гриф секретності справ	Скасовано гриф секретності документів	Знижено гриф секретності справ	Знижено гриф секретності документів	Залишено без змін гриф секретності справ	Залишено без змін гриф секретності документів
1.	ЦДАВО	1581	1057	8	1580	1056	-	-	-	-
2.	ЦДНТА	1728	-	9	-	-	1727	-	1	-
3.	ЦДАМЛМ	22	161	-	-	-	-	-	22	161
4.	АР Крим	Роботу призупинено (за відсутності повного складу ЕК)								
5.	Вінницька	618	6452	33	608	6450	-	1	10	1
6.	Волинська	145	4574	15	-	4574	-	-	-	-
7.	Дніпропетровська	1716	34757	11	986	17748	-	-	730	17009
8.	Донецька	296	4231	6	276	-	7	-	13	-
9.	Житомирська	139	2291	5	139	2291	-	-	-	-
10.	Закарпатська	237	3122	3	237	3122	-	-	-	-
11.	Запорізька	951	34	4	843	9	-	-	108	-
12.	Івано-Франківська	1603	-	3	1023	-	5	-	575	-
13.	Київська	777	-	1	126	-	-	-	-	-
14.	Кіровоградська	441	2947	4	419	-	-	-	22	-
15.	Луганська	170	3	6	-	3	102	-	-	-
16.	Львівська	579	-	3	333	-	224	-	22	-
17.	Миколаївська	Роботу з перегляду завершено у 1 півріччі 2010								
18.	Одеська	Роботу з перегляду завершено у 1 півріччі 2010								
19.	Полтавська	Роботу з перегляду завершено до 01.01.2010								
20.	Рівненська	3291	37026	17	2842	32477	13	33	436	4516
21.	Сумська	331	-	4	331	-	-	-	-	-
22.	Тернопільська	Роботу з перегляду завершено до 01.01.2010								
23.	Харківська	3523	59346	8	2417	24132	623	31204	483	4010
24.	Херсонська	1980	24867	16	1707	18335	163	2851	122	3681
25.	Хмельницька	Роботу з перегляду завершено до 01.01.2011								
26.	Черкаська	250	-	4	12	-	-	-	238	-
27.	Чернівецька	75	1	1	-	-	-	-	75	-
28.	Чернігівська	2700	-	2	2673	-	-	-	27	-
29.	м. Київ	109	303	1	109	-	-	-	3310	-
30.	м. Севастополь	Роботу з перегляду завершено до 01.01.2010								
Всього:		22962	181172	163	16661	110197	2864	34089	6194	33752